

4

Dièresi

1.1. Fixa't en els mots següents:

- aigües, lingüística, delinqüent, qüestió, adequi.
- amigues, antiguitat, cuques, busqui.

Hi ha alguna diferència de pronunciació? Com la indiquem?
Escriu una REGLA sobre l'ús de la dièresi en la lletra U darrera G/Q:

REGLA:

.....

.....

.....

1.2. Llegeix ara atentament els mots següents:

- estudiïn, suïs, raïm, agraïment, cocaïna, amoïnen, veïna, veinat, beneït, cloïssa, oïda, coïssor, heroïna, heroicitat, suïssa, Lluïsa, fluïdesa, conduïren, atribuïssin, traduït, saüquer.
- paraigua, rei, liceu, cacau, tou, duus, enlairar, meïtat, boïna, circuit, viure, ploure, beure, coure.
- conduïs, veï, agraïssim, suïs, Lluïs, traduïem, produïeu, maleïreu, be-neïrem.

Per què creus que porten accent els mots del tercer grup?
 Per què duen dièresi els mots del primer?
 ¿Les vocals dels mots del grup segon, què formen: diftong o hiatus?
 Per què?

REGLA: Quan dues vocals contigües, la segona de les quals és I o U, no formen diftong, ho indiquem per mitjà de la

1.3. I, finalment, fixa't en els mots següents i respon:

- cloïa, traduïes, traïen, substituïu.
- joies, reietó, baieta.

¿Hi ha alguna diferència de pronunciació entre la I dels mots del primer grup, i la I intervocàlica dels del segon?

REGLA: Una altra funció de la dièresi és indicar que una I entre vocals no és consonant –perquè sol ser tònica-, sinó **vocal**.

Exs.: I consonant: jo-ia.
 I vocal: tra-ï-en.

1.4. Resumeix les tres regles sobre la dièresi que acabes de veure:

- a)
 Exs.: aigüera, conseqüència, pingüí
- b)
 Exs.: raïm, arruïnats, canviïn
- c)
 Exs.: produïa, conduïu, agraïen

1.5. Les regles de la dièresi tenen algunes **excepcions**:

- a) Pius, harmònim, linòleum (triumvir, duumvir).
- b) reimpressió, coincidència, contraindicació, antiimperialista, antiunitat ...
 (PERÒ: reïx, reüll, reüllar).

- c) ● arcaisme, ateisme, dadaisme, cofoisme, altruisme, egoista, europeïsta ...
(PERÒ: proïisme, lluïisme).
- traïr, afluint, conduir, conduint, beneïrem, constituïrem, conduïria, beneïria, traïré, traïria
(Busca el significat dels mots que no coneguis)

Sabries deduir-ne alguna característica comuna a cada grup de mots
Escriu-la:

.....
.....
.....
.....
.....